

เปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียน

เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับหนังสือร้องเรียนความเดือดร้อนของประชาชน หรือแจ้งเบาะแสความไม่ถูกต้อง การทุจริต การทำตัวเป็นผู้มีอิทธิพล หรือเรื่องอื่น ๆ แล้ว เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติอย่างไร เพื่อไม่ให้ผู้ร้องเรียนได้รับอันตราย

นายอุบลมีหนังสือร้องเรียนต่อศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดฯ กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งมีพฤติกรรมทุจริตโครงการก่อสร้างถนน โดยระบุในคำร้องขอให้ปกปิด ไม่ประสงค์ให้เปิดเผยชื่อ ที่อยู่ รายละเอียดของตนเอง แม้จะส่งเรื่องให้อำเภอที่กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งนั้น เนื่องจากผู้ถูกร้องเรียนเป็นผู้มีอิทธิพลในตำบลและอำเภอ ต่อมานายอุบลได้รับโทรศัพท์ที่เป็นหมายเลขสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอในลักษณะข่มขู่ คุกคาม นายอุบลเห็นว่าศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดฯ ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ และปัจจุบันผู้ถูกร้องเรียนก็ทราบแล้วว่านายอุบลเป็นผู้ร้องเรียน จึงขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเอาผิดกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หมวด ๒ ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยมาตรา ๑๕ (๔) บัญญัติว่า “การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด” มาตรา ๑๕ (๖) ...หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น” ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เรื่อง มาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ข้อ ๓ “ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ความคุ้มครองแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน โดยมีให้ถูกกลั่นแกล้งหรือข่มขู่จากผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง...” แม้มตินี้จะคุ้มครองข้าราชการ แต่ก็พอเทียบเคียงได้ในการปฏิบัติต่อประชาชน เรื่องนี้ผู้ร้องกำชับแล้วกำชับอีกว่าไม่ให้หน่วยงานเปิดเผยชื่อ แต่เจ้าหน้าที่ก็ไม่ระมัดระวังหรือเหตุใดก็แล้วแต่ เป็นเหตุให้ผู้ร้องถูกข่มขู่

กรณีนี้ คณะกรรมการฯ ไม่มีอำนาจพิจารณาโทษแก่หน่วยงานครับ แต่จะมีหนังสือแนะนำการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่หน่วยงาน และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ พร้อมทั้งส่งเรื่องให้ศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ก็ขอให้หน่วยงานของรัฐระมัดระวังหน่อยครับ ประชาชนจะได้ช่วยเป็นหูเป็นตาให้

(ที่ ส่ง มติชน และกรมส่งเสริมฯ)